

NORGES BANK

Norges Banks uttalelse til FNs årlige klimakonferanse (COP26) i Glasgow, Storbritannia, 31. oktober – 12. november 2021

Klimaendringene er en global utfordring. For å begrense den globale oppvarmingen i tråd med målsettingene i Parisavtalen, må utslipp av klimagasser kuttes kraftig. Ansvar for å iverksette tiltak for å overholde de norske forpliktelsene i Parisavtalen påligger de politiske myndighetene.

Klimaendringene og tiltak for å redusere utslipp vil påvirke norsk og internasjonal økonomi. Derfor har klimaendringene også betydning for Norges Banks samfunnsoppdrag, som er å fremme økonomisk stabilitet og forvalte store ressurser på vegne av fellesskapet. På bakgrunn av dette er Norges Bank medlem av «Network of Central Banks and Supervisors for Greening the Financial System» (NGFS). Norges Bank støtter «NGFS Glasgow Declaration».ⁱⁱ

Norges Bank utøver pengepolitikken, fremmer finansiell stabilitet og forvalter egne valutareserver. Pengepolitikken skal sikre prisstabilitet. I tillegg skal den bidra til høy og stabil produksjon og sysselsetting samt motvirke oppbygging av finansielle ubalanser. I arbeidet med å fremme finansiell stabilitet og dempe systemrisiko overvåker Norges Bank finansinstitusjoner, betalingssystemene og finansiell infrastruktur. Norges Bank har ansvaret for å fastsette nivået på den motsykliske kapitalbufferen og gir råd om systemrisikobufferen.

Norges Bank forvalter Statens pensjonsfond utland (SPU) og er dermed en betydelig investor i de globale kapitalmarkedene. SPU sikter mot å oppnå høyest mulig avkastning innenfor de rammer som mandatet gir. Hovedstyret i Norges Bank har delegert det operasjonelle ansvaret for forvaltningen av SPU til Norges Bank Investment Management (NBIM).

I tiden fremover vil Norges Bank prioritere å styrke kompetansen innen klimarelaterte temaer. Norges Bank vil fortsette det tette samarbeidet med internasjonale organisasjoner som NGFS, Bank for International Settlements, Det internasjonale valutafondet og andre sentralbanker for å utveksle erfaringer og kunnskap og dele beste praksis.

Norges Banks ambisjoner omtalt nedenfor gjenspeiler bankens kommunikasjon i årsrapporten for 2020 og andre publikasjoner.ⁱⁱⁱ

Sentralbankvirksomheten

Norges Bank arbeider med å styrke kompetansen og forståelsen av hvordan klimarelaterte endringer påvirker den makroøkonomiske utviklingen og finansiell sektor, både internt og gjennom internasjonalt samarbeid. Siden desember 2018 har Norges Bank deltatt aktivt i NGFS' analysearbeid innenfor pengepolitikk og finansiell stabilitet.

Norge er en stor produsent av energi fra både vannkraft og fossile kilder. Klimaendringene og tilpasningene til en lavutslippsøkonomi påvirker store deler av norsk økonomi og har dermed implikasjoner for pengepolitikken. Politiske virkemidler, som for eksempel høyere karbonavgifter, kan påvirke både inflasjonen og den økonomiske aktiviteten i flere

sektorer. Fordi ulike grupper og sektorer trolig vil påvirkes svært ulikt av både klimaendringene og omstillingen, vil også pengepolitikkenes virkning på økonomien kunne endres. Fleksibel inflasjonsstyring er et godt utgangspunkt for å håndtere nye utviklingstrekk, forstyrrelser og risiko som klimaendringene gir opphav til.

Klimaendringer og omstillingen til en lavutslippsøkonomi blir en av de største utfordringene norske foretak vil stå overfor i årene fremover. Lånekunder som ikke klarer å håndtere disse endringene, vil utgjøre en risiko for bankene. Sentralbanker og finanstilsyn kan, innenfor sine mandater, fremme finansiell stabilitet ved å bidra til at finansiell sektor tar hensyn til klimarisiko i risikovurderingene og kommuniserer relevant informasjon, samt ved å påse at all risiko har forsvarlig kapitaldekning. Norges Bank har lagt vekt på klimarisiko i rapporter om finansiell stabilitet de siste to årene.

I tiden fremover vil Norges Bank:

- Styrke vår kunnskap om hvordan klimaendringene og overgangen til en lavutslippsøkonomi påvirker norsk økonomi og integrere dette i analysene.
- Fortsette å legge vekt på bærekraft i forvaltningen av valutaeservene.
- Arbeide aktivt for å bedre forståelsen av virkningene av klimaendringene og hvordan dette påvirker risiko i finansiell sektor. Integrere klimarisiko i analyser av kredittrisiko og systemrisiko med sikte på å inkludere klimascenarier i stresstester.
- Følge opp internasjonalt arbeid relatert til nye rapporteringskrav for både finansinstitusjoner og ikke-finansielle foretak.
- Fortsette å bidra aktivt til NGFS' arbeid knyttet til pengepolitikk og finansiell stabilitet.

Forvaltningen av SPU

SPU er utsatt for klimarelatert finansiell risiko. Det er usikkerhet om omfanget og konsekvensene av klimaendringene. Norges Bank vil håndtere klimarelaterte risikoer og investeringsmuligheter gjennom sine investerings- og eierskapsbeslutninger.

Overgangen til et lavutslippssamfunn krever endringer i selskapene som Norges Bank investerer i. Avkarbonisering av SPU skjer i hovedsak gjennom avkarbonisering i selskapene i porteføljen. Norges Bank påbegynte sitt klimarelaterte eierskapsarbeid i 2006 og publiserte forventninger til hvordan selskaper bør møte klimaendringene for første gang i 2009. Strategien for ansvarlige investeringer bygger på tre pilarer, i) etablere prinsipper, ii) utøve eierskap og iii) bærekraftige investeringer.

Gjennom bidrag til etablering av standarder, investorers forventninger og aktivt eierskap forsøker Norges Bank å sikre at selskapene i porteføljen er godt rustet til å håndtere risiko og muligheter knyttet til omstillingen. I løpet av de siste to årene har Norges Bank vært i dialog med selskaper som samlet står for om lag 50 prosent av karbonavtrykket i SPUs aksjeforfølge. Gjennom nedvalg i særlig utsatte selskaper har Norges Bank redusert eksponeringen mot klimarisiko. Norges Bank har også ekskludert selskaper fra SPU på basis av klimarelaterte kriterier i tråd med retningslinjer fra Finansdepartementet. Norges Banks beregninger viser at karbonavtrykket i SPUs aksjeforfølge i 2020 var 12 prosent lavere enn i referanseindeksen.

I tiden fremover vil Norges Bank:

- Øke innsatsen for å fremme omstilling og en mer konsistent og sammenlignbar klimarapportering hos børsnoterte selskaper med utgangspunkt i rammeverket anbefalt av Task Force on Climate-related Financial Disclosures (TCFD).
- Forvente at selskapene som SPU er investert i setter vitenskapelig baserte mål for utslippsreduksjon som hensyntar Parisavtalen og at målene konkretiseres på kort, mellomlang og lang sikt. Vurdere å stemme imot styret dersom det ikke imøtekommer Norges Banks forventninger som investor.
- Samarbeide med andre investorer, akademiske institusjoner, initiativer og forskere for å styrke kunnskapen og høste erfaring med klimaindikatorer og scenarioanalyser innen kapitalforvaltning, samt videreutvikle våre egne metoder for å måle, styre og rapportere klimarisiko i SPU.

En ekspertgruppe utnevnt av Finansdepartementet har nylig vurdert betydningen av klimarisiko og klimarelaterte investeringsmuligheter for et fond som SPU. Basert på dette vil departementet legge frem sin vurdering av hvordan klimarisiko bør håndteres i forvaltningen av SPU i fondsmeldingen våren 2022.^{iv}

Norges Banks egen virksomhet

Norges Banks hovedstyre har vedtatt en strategi for klima og bærekraft som inneholder målsettinger og virkemidler for hele Norges Bank.^v

Norges Bank er sertifisert som miljøfyrtårn. Sertifiseringen gjelder virksomheten til hovedkontoret og gir tilgang til virkemidler for å måle styrke bankens resultater innen miljø. Som en del av sertifiseringen utarbeider Norges Bank årlig et karbonregnskap knyttet til drift av hovedkontoret.

I årsrapporten for 2020 viste Norges Bank for første gang en oversikt over klimarelaterte risikoer og muligheter med utgangspunkt i TCFD-rammeverket.

I tiden fremover vil Norges Bank:

- Videreutvikle strategien for klima og bærekraft.
- Utvikle spesifikke utslippsreduksjonsmål for egen virksomhet.
- Videreutvikle egen rapportering innen klima og bærekraft.

ⁱ 26th session of the Conference of the Parties

ⁱⁱ Se lenke: <https://www.ngfs.net/sites/default/files/medias/documents/ngfsglasgowdeclaration.pdf>

ⁱⁱⁱ Se spesielt kapittel 7 (Samfunnsansvar og bærekraft) i Norges Banks årsrapport for 2020: [Lenke Årsrapport](#) og brev til Finansdepartementet 2. juli 2021: [Lenke til brev](#)

^{iv} Se <https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/rappport-fra-ekspertgruppe-om-klimarisiko-i-spu/id2868253/>

^v Se <https://www.norges-bank.no/tema/Om-Norges-Bank/klima-og-okonomi/strategi-klima-barekraft/>